

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шлади. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРИЮ:
Місячно 5-00 зок.
Чвертьрічно 15-00
Піврічно 27-50
Річно 55-00
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зок. Німеччині 7-50 зок.
Швейцарії 5 ш. фр. Чехослова-
ччині 30 ч. к. Румунії 150 зок. Бос-
гарії 7-50 зок. Австрії 7-50 зок.
Збірна адреса 1 зок.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

ЛІЯРНЯ ДЗВОНІВ БРАТІВ ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

в КАЛУШІ, вул. Сівецька ч. 16.
і в ПЕРЕМІШЛІ, Красінського 63.
Жадайте оферт та цінників.

Перед присудом...

Львів, 11. квітня 1930.

I.

Великий харківський монстр-процес проти 45 обвинувачених членів „Спілки Визволення України“ обличається до свого трагічного кінця. Так зване доказове поступовання вже покінчене. При своїй комуністичній прокуратурі, що дома-
гається для всіх підсудних кари. Один з них, а саме представник державної прокуратури Михай-
лик домагається кари смерті аж для 21 обвину-
вачених. Від моменту, коли на салі харківської
опера, в якій відбувається суд, проголосили ці
страшні слова Михайлика, пролісся понад усю
українську землю чорнокрилий демон тривоги і
страху. Кожне українське серце затріпотіло на цю
жахливу вістку, кожне відчуло біль на згадку
про епічний і великий трагедії, в якій провідні
зичі національної української культури, активні
репрезентанти цієї національного визволення
можуть втратити життя від комуністичних куль.

Останні дні харківського процесу проходять
серед вибіркової важкої та невинності атмосфери
не тільки для обвинувачених, що відчували над
собою подих смерті, але і для всіх національно
настроєних громадян на широкій українській зем-
лі. Во коли в салі суду западував уже настрій
кровоманії серед прокураторів, суддів і гля-
дачів, то харківська комуністична вулиця, „о-
жидана“ магичною паличкою ДПУ (чехи) кле-
котить від „недоволення“, що комуністичні про-
куратори, мовляв, за „ласкаві“, за „толерантні“,
коли домагаються смерті тільки для 21 обвину-
вачених. Вона, ця безвольна, тугоумна комуні-
стична вулиця, домагається кари смерті для всіх
45 обвинувачених. Чим більше кривд, тим для
неї краще, бо більше емоцій, більше нагоди для
заспокоєння садистичних нахилів.

Комуністична вулиця не питає: чому і за
що судять 45 українських провідних діячів, так
само, як не цікавиться тим, ким є ті, що мають
пасти жертвою диктаторського режиму та закри-
вати арешту комун. ірриці з українськими
національними ідеалами, свободою слова і дум-
ки. Ця сама комуністична вулиця, що робить усе
во-вжальням чехістських аранжирів, нічого не а-
налізує, нічого з нічим не порівнює, бо вона —
сама знаряддя, що має „ілюструвати“ настрої про-
клятість.

Коли в кожній майже конституційній євро-
пейській державі комуністи, що приймають явлю-
до державного перевороту, мають свободу органі-
зації, свободу слова і думки, то в державі комуні-
стичного режиму навіть тих, які в думках не
подождують з комуністичним світоглядом, або
які в літературі зберігають нейтральність у тому
випадку, що не звелічують у мистецьких творах
комуністичної диктатури так само як і ніякого
іншого режиму, — кваліфікуються як вороги про-
летаріату, зрадники революції. Словом як контр-
революціонери, гідних тільки крісової чи револю-
ційної кулі.

Але як харківські судді і прокуратори так і
чехісти — спеціалісти від провокації та криваво-
го терору, повинні собі раз усвідомити, що ре-
волюція чи крісова куля не є ніякою зброєю
у боротьбі з ідеєю. Кулі і революції можуть
вбити ідею в найдавнішій пакамарині душі, мо-
жуть її увалити, замкнути її на деякий час ви-
хід на світ, але ніколи не можуть її вбити.

Обвинувачені в харківському процесі це ре-
презентанти великої ідеї національного визволен-
ня, носії національного світогляду з національ-
ні українські ділячі. Їх можна стівляти як собак, що
вештою комуністи робили вже масово, особливо
в літах громадянської війни, але ніколи разом з
ними не можна усмертити тих ідей, за які вони
віддають життя.

Брати відсотки від своїх капіталів не зла річ,
але будете їх мати тоді, коли свої ощад-
ности складатимете в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“
у Львові, вул. Руська ч. 20.

У 10-ліття смерті

Наталії Кобринської

підприємств визволення української нації, відбувається для
13. квітня 1930 р. в 12-й год. в пол. в салі Укр. Бесід
■ СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ ■
на яку запрошує Українську Громаду
Союз Українок у Львові.

ПАНАХИДА за Покійну відбувається для 12. квітня
1930 р. в 9. год. рано в церкві Успенія Пр. Д. М. (Во-
лоської) при вул. Руській. 1812 2-2

НА СВЯТА всі плани постановили
раз у рік поробити
свої закупки зі скла й порцеляни
тільки у фірмі 1804 2-5

Олександр ОНИСЬКО
Львів, вулиця Галицька ч. 20.

РОВЕРИ! „Puch“ і „Minerva“

Виключна продаж „Poltur“. — Дорічні сплати.
Львів, вул. ЯГАЙЛОНСЬКА ч. 20. Тел. 23-11.
1827 1-5

Наш білянс.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава, 5. квітня 1930.

Вже найбільше побіжний погляд на плано-
вану програму останньої осінньої бюджетової се-
сії та на реальні її вислідні ісправу доказує, що
загальні умови праці підчас цілої сесії були на-
стільки ненормальні, що сама ця ніби „звичай-
на“ сесія була дійсно своєю атмосферою і всіми
своїми перипетіями зовсім „назвичайно“ ненор-
мальна, і що тому з того погляду належить оціню-
вати її підсумки.*) Це торкається у цілій осно-
ві також реальних підсумків діяльності Україн-
ської Парламентарної Репрезентації підчас о-
станньої сесії.

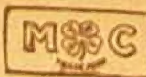
Ми вже вказали, як то польські парламен-
тарії, з ласки президентського декрету про від-
ложення сесії і двох кабінетних криз, фізично не
мали часу зайнятися такими справами, як — го-
сподарська криза, реформа податкової системи,
закордонна політика держави... Ми вказали, як
в існуючій підчас минулої сесії наелектризованій
атмосфері навіть ті справи, котрі були стриж-
нем сесії, кінцево-кінцем вийшли покалічені і по-
нижувані (бюджет, конституція). Коли хоче-
мо бути об'єктивні, то мусимо признати, що ці 2
з половиною місяці, в яких „працював“ сейм, бу-
ли якнайбільше непригодою під погляджування
справ національної політики.

Національна проблема, чи пак „справи на-
ціонального меншин“, це взагалі така непопуляр-
на в польських масах і така невідчужа для поль-
ських політиків тема, що вони її завжди досль-
минали і минають, не будучи психично підго-
тованими зайнятися нею. Це прецінь давно відома
тайна 11-тилітньої провізії, яка пакує у поль-
ській державній національній політиці і тайна
монополії єндешів (а ніби по єндешки думають)
та настроєної частини „санаційного табору“, які
одно цією політикою займаються: ніхто інший
із поляків займатися нею не має охоти. Отже
цілком зрозуміло, що тим паче підчас останньої
сесії, підчас шаленої боротьби за устрій і владу
в державі внутрі самого польського політичного
табору, національна політика зійшла геть на зад-
ній план і все те, що з національною політикою

*) Цей доповідь тісно зв'язаний з доповіддю п. н. „Білянс“,
поміщеним на передовому місці в „Ділі“ з дня 9. к. м. —
Прим. Ред.

Просимо уважно прочитати і розважити!

Дуже часто трапляються в продажі випад-
ки пофальшування набилю, а масла з окрема.
Тому не тільки з громадянського обов'язку
здійснювання качча „свій до свого“, але пере-
двісім у власному інтересі, всі купувачі НАБІЛУ
І МАСЛО ТІЛЬКИ В СКЛЕПАХ „МАСЛОСЮБ-
ЗУ“, бо там є під гарантією правдиві і здорові.
Жадайте всюди тільки масла зі знаком:

мало щось спільного, було вирішувало по думці
єдино в цій справі активної групи — єндешів, чи
пак тієї по єндешки думаючої і настроєної сана-
ційної групи, яка здобула собі в ББ. рішачий у
цій ділянці вплив.

Таким робом ані один із українських законо-
проектів (внесків), який мав би суттєве значіння,
не прийшов взагалі на денний порядок пленар-
них засідань сейму. Таким теж робом усі бу-
вальсько поправки, зголошувані представниками
Української Парламентарної Репрезентації при
розгляді бюджетового проєкту на рік 1930/31,
були більшостю голосів польської правлі і ББ.
відкинені. Факт, що за відкиненням тих попра-
вок, що вставляли до бюджету означені суми на
українські культури і господарські цілі, голо-
сували і такі польські партії, як ППС, „Визво-
лені“ і Строніцтво Хлопске, можна пояснювати
собі ріжно: 1) що все одно — ліві чи праві — на-
стільки просили єндешкою ментальністю відго-
сувати українців, що коли йде конкретна мова про
права, про гроші, а не пуста декларация, — тоді
в рішачий момент завжди „ліві“ „досажають“
до „правих“, або — взагалі усуваються в терену
дискусії, валіваючи поле „правих“; 2) що в усіх
польських партіях існує нехиль до полагоду-
вання всяких актуальних національних болячок
при бажанні і 3) що польські ліні союмові дублю-
валися в останніх місяцях гірше, ніж колине-
будь, стягнути на себе „одним“ „опікунів воро-
жих польській державності елементів“, — дла-
лися домагогичні атак збоку єндешко-санації.
Факт фактом, що в останній сесії ми бачили зво-
рушуваний єдиний польський фронт від ППС
вля партії „центра“ і ББ до єндешів і ідеальний
гармонії, відкидаючий мовчки, без дискусії, усі
найпримітивніші українські вимоги.

Таким робом український білянс конкретних
здобутків за останню союмову сесію безумовно
негативний. Жалких коліктерних уступок не здо-
буто. Все осталося по старому, — у трьохмісяч-
овому бюджеті не фігурують позиції на украї-
нську культуру і народне господарство, надалі о-
б'язує утворювати шкільний закон, не зру-
шена з місця справа українського університету,
надалі падають у „Народньому Домі“ п. Бачин-
ський, надалі український нарід позбавлений в о-
фіційній термінології свого національного і-
мени. Тому, коли хто думав і вірив, що Україн-
ська Репрезентація, увійшовши до польських за-
конодатних палат, усі ці болячки усуне, що вона
переведе в усіх цих і багатьох інших справах ре-
лію польського законодавства в існуючої поль-
ської „дійсної дійсності“, і що все те зробить ва-
жливо, протигом одного-двох років перебування у
Варшаві, то може справедливо на Українську
Парламентарну Репрезентацію ремствувати, здо-
получитися повинним спростуванням голого факту.

Однак дозволимо собі сказати, що такий, на-
ведений у своїх надіях критик, виявив би тоді
жалюгідний примітивізм своїх поглядів на полі-
тику і тактику Української Парламентарної
Репрезентації. На цю тему — варто висловити
кілька окремих уваг

I. Келрин.

НЕЗАБУДЬТЕ пригадати своїм приятелям і знайомим, що постійні і точні передплатники „Діла“ будуть мати на-году 15. червня ц. р. одержати ДАРОМ, одну з 23 нагород в бібліотеках вартості 300 ам. дол., які адміністрація призначила для своїх передплатників.

3 приводу процесу в Харкові.

1. Від війни до революції.

Від редакції. У зв'язку з процесом „Сіла-ка Висоцького Харків" в Харкові публіку-ємо міркування Іо. проф. д-ра І. Свєтлицького, з яких він гостро осуджує комуністич-ний терор. Оскільки при тім зауважуємо, що з його сучасників-аполітичних світоглядом, який має в собі немало черствого анархізму, як висловлюється. У статті не згадано авторство статті і деяких питань йому фраз, аби не порушувати через те його думок.

Коли у вересні 1914 р. Східну Галичину заняли російські війська, а політична поліція і жандармерія стали скрізь слідити і дошукуватися шпionажі в користь Австрії. Тоді, здається, не було ані одного навіть тільки підозрюваного в україністському, якого царські жандарми в поліци-стські як слід не перетрусали. Було тоді чимало крештів, заслання і всякої муки людям дісно-чеповинним ні в чому.

В той-же час по всій Австрії мучилися за тю-ремними рештками і за туютою сіткою кіляча-стого дотру тисячі простодушних громадян, що в найпростішій своїй вірі в конституційне право громадян на волю переконання. А скрізь мучи-лися люди скорію за своїми найближчими та думкою за австрійський день. Так, а вибухом війни запанували між людьми велике горе і гірка мука.

Але були серед нас отенх безталанних сіро-нах, десь на самих нивах та в підпіллі обірної душі живі — течії — наші на свободу віри в по-беду якоїсь правди та любови майбутньої радо-сти. Тим-то проти прав усього рахунку правдо-подібності поставив був на початку російсько-австрійської війни курінь Українських Січових Стрільців, що з австрійського боку виступив про-ти російської армії за волю України. А що в по-риванні з національними успіхами українців-галичан українці в Росії були куди в гіршому по-ложенні, то нічого дивного, що серед УСС горіло велике завзяття поклати Росію і дати Україні те найменше своїх прав у конституційній Австрії, що було безперечно найбільшим досяг-ненням українства в царській Росії. Проте во-но було, що австрійська конституція на росій-ській Україні — це самостійність її. Був це час чужини конституції в абсолютному.

В тому-ж самому часі йшли відоми наради в російській державній думі. Глядали за причина-ми такої поразки в ганебного відвороту на яких 600 кілометрів узад від грудневого фронту 1914

р. Тоді в часі війни у неконституційній Росії за-говорили так різко про всі державні і воєнні справи, що благочестиві громадяни конституцій-ної Австрії — представники найвищих кругів її інтелігенції в російському полоні — всі в один голос стверджували, що австрійська цензура на-в'язує на мирного часу не пропустила таких різ-ких висловів і осудів діяльності правительств.

Міжним австрійським суди судили „держ-зрадників" — вихоплених апонім усіх своїх на-родів. Одних вішали на основі дуже скороченого капітально-офіцерського суду на прикордонних деревах; другі на основі доносу агентів „К.-Штетле" за присудом упрощеного воєнного суду підстрілювали в вішалі без свідків і без суду на основі одного підозріння в зраді, шпionажі і т. п. Цю крикуну дили всі, а теж і маляри та турки, що навіть місцевої мови не знали.

Прочитуючи сьогодні отсі короткі, таємні за-

Нова стаття Сталіна.

Сталін помістив у „Ленінградській Правді" нову статтю, в якій зазначає, що спроба насиль-ної колективізації закінчилась невдачею тому, що при переведенні колективізації комуністи допускались ріжних зловживань і то не тільки супроти „кулаків", але і середняків. Сталін пи-ше: „Колективні господарства створені скоро, почали скоро розпадатися і навіть ті селяни, які ставились до „колхозів" прихильно, тепер відносяться до них ворожо". Насильна колекти-візація розчаровує пролетаріат і веде до не-згоди зі „середняком", до дезорієнтації бідно-ти і вкінці до скріплення „кулаків" й упадку авторитету комуністів. Сталін закликає комуні-стів, щоб вони мали відвагу признатись до по-милок і повернутися з хибного шляху. Боротьба із „кулаками" є конечно і на місце господарств „крупників" і „павуків" треба завести кому-нізм, але методи колективізації треба змінити і темп злагодити. В тому-ж числі „Ленінград-ської Правди" поміщений декрет радянського уряду про злагодження колективізації.

Пангальос засуджений.

З Атен пишуть, що дня 8. ц. м. окремий суд, зложений зі сенаторів і послів, засудив б. дик-татора, генерала Пангальоса і його міністра Во-гопулоса на 2½ року в'язниці та на втрату всіх громадянських прав за надужиття своєї влади. Пангальосові почислено 2 роки слідчої в'язниці, так що за пів року він вийде на волю.

проти власної суспільності і людства, вмітиме бачити і передбачувати небезпеки й боротися з ними, матиме вироблені змісли, освічений ум і для якого ніяке діло потрібне громадянству не буде чужим.

Інші народи вже давно зрозуміли, що таке Пласт і яка сила в ньому криється, але така вже наша доля, що ми за іншими народами волочи-мось черепашиною ходою і шойно задумуємось про потребу Пласту, а дехто навіть не здає со-бі справи в чому його сила. І тому не дивниця, що в нас панують, як каже один із піонерів Пласту: „національна конкуренція, боротьба, заздрість, ненависть, злоба, обманство" і т. д. Але все-те мусить колись уступити місця пла-стовій ідеї: правдивій, заслуженій, власним тру-дом здобутій силі, божеській красі, мудрій обережності і геніальній бистроті ума, однак по-кищо виходить таке, що пластовою ідеєю мо-гутиніть сусіди України, але українці не зрозу-міли її як слід. (Д-р О. Тисовський: „Життя в Пласті").

Всього доволі має наш нарід і багатство природне землі і вроджений талант своїх дітей, нема тільки добрих провідників. Це посвідчує і наша історія. Ніхто не дасть нам ідейних про-відників. Вони виходять рідко з рідних шкіл, а тимбільше з чужих. Пласт тільки один може їх виховати.

В 1921 р. накладом Верховної Пластової Ради вийшла у Львові книжка д-ра Олександра Тисовського, члена Верховної Пластової Ради, під заг. „Життя в Пласті". Хто зазнайомиться з її змістом, той певно іншими очима дивитиметься на Пласт, як на організацію молоді, для патріотичного всестороннього самовиховання.

Користаючи з нагоди, що міг я на хвилину відірватися від щоденних занять і покинути на короткий час міський гамір, вибрався я до Під-ляного до табору пластових новиків, щоб

писати про страхоту того великого жорстокого ча-су, ми дивуємось, що про все те і сліву немає се-ред похвальних голосів монополізованої воєнним урядом Австрії преси. А ми, примусові свідки російської дійсності 1914—17 рр., мусимо при-знати морально-громадянську пишність великої частини російської преси навіть консервативно-напрямку часу війни над одночасною австрій-ською. Такий уже закон життя, що людина жада-ється великого страхоту і гадиться ним.

Почалась російська революція довгою за-тижною боротьбою організованого політичного підпілля з представниками влади. В обох столи-цях Росії і в столицях національних територій ішли один за другим акти політичної пісти, а за ними політичні процеси, засуди, підземні ча-замати, заєдання, роєстрили й шибениці... Але вся ота політична діяльність підпілля могла ви-явитися тільки при ідеологічній співпраці спі-вдомі політичних свобод частини суспільності. Тим-то все передове громадянство кожної нації було на стороні постійної скритої революції. Без ідейного співробітництва вольних творців росій-ської літератури, без вічного полумени актив-ного протесту творців мистецтва й науки, без за-гального співробітництва перхів інтелігенту і спо-живаників та носіїв ідей законної ворохоби і благо-словенної боротьби з неправдою і насильством — не було революції в Росії та її... одобритів і... су-часних насильств.

Здобутком революції, завдяки довголітнім діям національного підпілля, було пробуджен-ня в масах діяльної самосвідомості і зрозуміння широкими колами суспільності ваги культурної праці. За цим прийшов національний підвм, па-стрічу якому мусіла піти всяка націоналізація, отож і українізація та білорусизація. „Уряд ре-волюційного селянства і робітництва" мусів при-ступити до виконання свого чи не найлегшого й найдешевшого завдання.

Однак за сучасні гіркі і прегяжні наслідки революції — за тісноту обивательського мешкан-ня; за рабський побут живих людей в непевним завтра; за нищету, голод і холод бєадминих; за невміння неосвіченої маси некаваліфікованого робітництва і темного селянства шанувати мате-ріал і час у боротьбі з простором; за нерозумну й нерозсудну реваншістську верхів; за вічно голодну захланність наємців-прислужників; словом — за всі гіркі досіди неважучої революції морально-винні такі її колишні, сучасні й майбутні носії і прихильники.

У світі нема ніякого придбання без витрати, удачі без невдачі, життя без смерті. Сталося те й тут. Культурно-національні здобутки революції рівноважаться сьогодні тяжкими наслідками ма-теріальної скрути революційної доби, а ідеологія народної і національної революції опинилась на дні життя.

Так. Отсі сто тисяч передвоєнного підпілля російської держави, що постійно від віків під-держували законну таємну боротьбу з насиль-ством і самоправством існуючої держави, що о-

бодай на часок відіткнути свіжим гірським воз-духом і приглянутись таборовому життю.

Півтора години їзди залізницею із Стрия і перед нами вже стація Брошнів, а звідти їзда лісною залізничкою до Підляного. Триває пона 4—6 годин; треба переїхати 45 км.; по дорозі навантажують дерево, відчіпляють вагони і до-лучують їх, тому їзда так довго тягнеться. Всеж таки їзда незвичайно приємна, тим при-ємніша, чим ближче доїздимо до Підляного. Разом зі мною їде один священик до Перегін-ська; один урядовець з Кракова, українець — до своєї доньки до табору, мій товариш, гімн. учитель зі Стрия І. К., що їде до своїх батьків до Осмолоди, одна пластука і кількох бойків. Крім льор, що везли дерево, були тоді ще два вагони для людей; залізничкою може їхати кожний, хто хоче, без ніякої оплати, але упра-ва тамошніх лісів за ніякі нещасливі випадки не відповідає.

Разом з нами їде якась польська прогуль-ка — ціле товариство — до Осмолоди; неприєм-но вражає, що наших людей нема. У нас слід-но занато мале зацікавлення красою нашої зем-лі, пам'ятками нашої старовини.

Згадати такі наші чудові місця як: Бубни-ще, Урич, Розгірче з їхніми замками та скала-ми, Скит Манявський з його мурами, ще деку-ди добре задержаними і багатим дечого. Чужі люди, якби мали їх, то давно вже булиб подба-ли, щоб бодай в якийсь культурний спосіб можна дістатись до цих місць, якщо не автами, то возами, що стояли би там постійно; а на міс-ці можна би там дістатися дещо із харчів. А в нас? Дійдеш напр. до Бубнища, сонце править аж шіт а тебе алється, а якщо не взят ти із собою якого „дєствія" хоч пропади. Чи не міг би наш Центросоюз Кооператив постаратись, щоб там відчинила яку кооперативу? можна би дати в той спосіб утримання неодному інвалідові, який міг би бути провідником. А так? такого боку.

о. М. Р. ЦУРКОВСЬКИЙ.

Пластуни -- нова молодь.

Присвячую найдорожчим новикам, синові Романови і доньки Вірі та Наалі.

Для Пласту. — Памятка бувальщини. -- До пластового табору.

Небагато аїт життя за собою має Пласт у нас; всього 17. Молодь І. академічної гімназії у Львові заснувала його в себе в 1912 р. Отже недовго він існує в нас, а вже лишає слід за собою. Деякі члени пласту із шкільної лавки перейшли вже у життя і як дисципліновані чле-ни суспільності ширять серед неї його ідею та дає їй працюють. І чимраз більше круги нашої молоді захоплюються ідеєю Пласту, по пласто-вому думують і по пластовому живуть.

Молоді люди, що виходять із наших шкіл, це звичайно молодь, що за першою невдачею зражується, від життя викидає Бог ані що, а коли тверде життя замість вигод приготує їй невдачі і прикрі несподіванки, тоді вона на-рікає на всіх і забуває, що причиною всього аніх звичайно вони самі... Нарід складається із одиниць і причиною неодного аніх такі самі наріди це звичайно загальне явище, що із наших шкіл, а яких повинні виходити найкра-щі люди і патріоти, не всі такі виходять; ку-ди краші нераз виходять із чужих шкіл. Яка причина в цьому?

Як одну з причин можна навести таку: Наш нарід за мало ваги призначає до Пласту і недо-статню його як слід. Ціаком сміло можуть наші пластуни нашому громадянству поставити пи-галия; чи не матиме весь нарід, отже й кожна його одиниця користі з того, як з української молоді виросте в Пласті сильне, здорове поко-ління яке розумітиме як слід свої обов'язки су-

МАШИНИ ДО ШИТТЯ І ГАПУ

„LADA“ і „MINERWA“

Гібридні ціни. Догідні сплати.
Заступництво: „Paltur“, Львів, вул. Ягайлонська,
128. Ч. 20. Телефон 23-11. 1-5

статочні повалили самоволі царського уряду — вони з ним і себе повалили. Випалося, що працювали сто тисяч представників живої думки і живого діла в саме „найжорсткішим злом“, з яким палять борються торгівці незалежних товаришів по боротьбі з царським урядом.

Почалася дика боротьба з... ідеологією. Це, що було досі признаком середньовічної темряви, воли з релігії володарів мусіли бути релігією діявців і мешканців його країни-ділства, стало законом і обов'язком для тих, що шойно повалили проти насилья боролася. Ще перед із роками більшовики як дрібна частина діяльного промислу революції — на верхах влади привернули найбільшій сваволі найтемніших часів людства, а саме примусову ідеологічну однодумність усіх, кому тільки хочеться куса хліба. А відомо, що всі хлібом живуть... І після зриву повневолютих по боротьбі за волю — борці стали рабами-невольниками вже не політичного насильства, але насильства думки з боку торгівки дісно сліпих на факти і глухих на крики життя фанатиків.

Д-р І. Свеніцький.

Нова подорож „Цепеліна“ до Америки.

У травні повітряний корабель „Цепелін“ відлетить у Америку. Між цепелінівськими заведеннями в Фрідріхсгафені й урядом американської моринарки заключено угоду, що установляє кошти причалення та побуту „Цепеліна“ на летунському майдані в Лейкфорсті. Цепелінівські заведення зобов'язуються заплатити урядові моринарки за приготування до причалення 3.000 доларів, за ужиття майдану на летунському майдані по 2.000 дол. за добу. За один день опізнання цепелінівські заведення платять по 1.000 доларів. Крім того зобов'язуються платити кошти транспорту американської залози, занятої при причалюванні та покрити згенеральні шкоди, спричинені причаленням.

Бріан оптиміст.

Бріан, виїжджаючи до Лондону заявив, що труднощі лондонської конференції дадуться побороти та що конференція всеж закінчиться успіхом. Французька преса пише, що найближча розмова Бріана із Макдональдом усуне деякі труднощі конференції.

Коли я був у Бубниці, один бойко опрощався якхось прогульковців-жидів по скалах і по дольським калічав так, що із жалю серце мало не трісло. Щоб сказали ті давні мешканці тих руїн, якби почули своїх правнуків?

Через Брану Скиту Манявського, яку можна би ще зберігти й урятувати, переїздить фірма із жидівськими дровами, з об'єктом мальовати на одвірках потирають сірники фірми А на останках мурів галицького замку виднів польський напис якогось принагідного туриста: „Пейзна країно, тиєсь мі твою постаць вічна, гдибсь ту не стал — билабсь іншою“.

Чи не могло би ці закутини взяти в свою опіку якесь наше спортове товариство? Менше енергії вкладати у всілякі мачеві змагання, а більше вложити в те, щоб зберегти здруження на втрату. Як гарне поле праці для нашого Пласту!

Але відмо дає...

Год. 11 вполудни — доїжджаємо до Підлютого. — Вітків із Стрия в год. 3. рано, було час передумати неадно і з товаришами подорож перегорити.

Ще одна гора, за нею — і не згадується — вже табор новиків, — мета подорожі.

Найперше запримітиш жовто-блакитний прапор і прапор новиків, прикріплені на вершину зрубаної високої ялиці. Незагтерте араміни робити на подорожного само положення табору. Острів з обох сторін оточений Лімницею. Місце, де є табор, найкраще в усіх оточуючих долинах. Вибрав його пок. кардинала Сембратовича. У стіп гори плаве Лімниці. Ціла гора наче завалена камінчиками встичини стола, зосереджених яких сям-там добувається струнка ялиця; наче глазує собі з усіх ворожих сил, які спливають розвиток життя. Ці ялиці наче голосять: „жити і життям зарадувати інших“ те, що у своїй програмі виписав Пласт.

(Починаючи будувати)

3 волинського виборчого фронту.

ВІЧА В ЛУЦЬКОМУ ПОВІТІ.

ВІЧЕ У ПІДГАЙЦЯХ. 6. квітня, в суботу, відбулося тут передвиборче віче, влаштоване луцьким повітовим комітетом УНДО. На віче прибув весь актив села, серед якого були також старші віком селяни і молоді селяни. Віче відкрив п. В. Островський, який висловив, чому селянство Галичини так масово голосувало на листу УНДО ч. 18. Посол Біляк у довший промові оповів про діяльність Української Парламентарної Репрезентації та про оборону селянського статусу взагалі й інтересів українського народу на північно-західних землях. Промову п. посла селяни витали гучними оплесками. А один повалився та паливовий селянин звернувся до нього від імені всіх з такими словами: „Вибачте нам, що ми в 1928 році не пішли з націоналістами; ми не знали, хто такі селяроби“. Треба зазначити, що на попередніх виборах Підгайці голосували на листу ч. 8. (селяроби-прависти). П. Островський у другій промові зreferував програму УНДО й порівняв її з програмами інших партій. Після відповідей п. посла Біляка на різні запитання, присутні одногласно постановили голосувати на листу ч. 18.

ВІЧЕ В ЛАВРОВІ. Не зважаючи на сильний дощ, дня 6. квітня на віче прибуло понад 300 людей. Відбулося воно у великому недокінченому будинку. Голозував селянин Демчук. Віче відкрив п. Заваляк, який під дощем прибув з Луцька разом з секретарем волинського виборчого комітету п. Миронюком. П. посол у кількохгодинній промові познайомив присутніх з діяльністю Української Парламентарної Репрезентації та обороною інтересів нашої Волині, а зокрема православної церкви, якій загрожують різні лиха. На запитання селян були дані докладні виснаження. Промова українського посла з УНДО, яке селяроби малювали нашому селянству якимсь людожерцем, зробила глибоке й сильне враження. Зворушена селянська маса на закінчення відповідала наш національний гімн і сердечно дякувала п. послові за приїзд та інформації. Варто зазначити, що в Лаврові зявився і п. Заяць з кількома привезеними з інших сіл хлопцями та відбув наразі з цими своїми постійними супутниками. Селянник Лаврова були на вічу нашого посла.

ВІЧЕ В ПІДДУБЦЯХ. Тогож 6. квітня відбулося друге віче, в селі Піддубцях, на яке, незважаючи на дуже погану погоду, прибули п. посол Біляк і п. В. Островський. Селяни, що чекали під дощем біля церкви, зацікавили гостей зі своєю, розкішною, мурованою церквою зперед кількох століть, за яку римокатолицька єпархія виточила процес. Перебуваючи під загрозою ревіндикації, парохіялі з великим зацікавленням читали брошуру „В обороні православної церкви“, яку привіз зі собою п. посол і роздав кількадесять примірників. Віче, з огляду на дощ, відбулося в обширній селянській хаті. Відкрив віче п. Островський, зацікавивши селян з різким гостем з Галичини. Пос. Біляк зreferував діяльність Української Парламентарної Репрезентації та оборону інтересів волинського селянства. На запитання селян п. Островський дав пояснення щодо різниці між програмами соціалістичних партій і УНДО. Селяни особливо цікавилися тим, що робиться на Великій Україні, зокрема — „коханами“ в боротьбі з релігією. На закінчення п. посол дав відповіді на різні запитання. Захотів промови наших представників, селяни одногласно ухвалили голосувати на листу ч. 18. Не зважаючи на дощ, місцевий актив проводив гостей до автобуса за півкілометра.

ВІЧЕ В РОЖИЩАХ. Віче мало відбутися в понеділок 7. квітня. На віче прибули п. посол Заваляк, Левчанівський і секретар комітету Маринюк. Зібрався кількості селян з доколичних сіл. Однак віче не відбулося, бо власник кінця, в якому воно мало відбутися рішуче відмовився дати селу. Іншого, відповідного для такої кількості людей помешкання не було, а під відкритим небом робити віче було неможливо з огляду на дощ. У той день відбувалися тут загальні збори місцевої кооперативи. Посол Заваляк заборав слово на зборах і своєю промовою на чистоту кооперативну тему виклав загальне захоплення присутніх. Зібрані тодісно оплескували його промову, а після зборів з обуренням висловлювалися проти тих, що перешкодили вічу, та обіцяли на слідуюче віче явитися ще більше численно. В Рожичці поліція заважала від п. Левчанівського й Маринюка йти на постерунок і там відвідуватися. Пішов туди й п. посол Заваляк і інтерв'ювати. Наслідки інтерв'ю були такі, що обох перепрошено.

Волинник.

Поправка. В звіті про віче в Книгининку стався помилка: брав участь посол Зубрицький, а не Заринський.

На організаційному фронті.

Нарада українських радних в Перемишлі.

Дня 1. квітня п. р. відбулася в Перемишлі нарада українських радних перемишльського повіту, в якій взяли участь також мужі довіря й організатори УНДО. Присутніх було около 120 громадян, які репрезентували 105 громад. Збори отворив іменем Повіт. Народної Організації дир. Роман Гамчикевич. У склад президії увійшли: дир. Роман Гамчикевич, Іван Галка, госп. з Бикова, Микола Чупіль з Рожубович, о. Гук з Іскані, Тимко Паславський зі Станиславова і Василь Хома, госп. з Терновещі; секретарював п. Петро Пошк.

Реферат про громадські справи виголосив пос. д-р В. Загайкевич, що обговорив вичерпуючо в популярний спосіб усі справи, зв'язані з господарською селом, громадськими бюджетами, правами української мови і т. д.

Відтак секретар Повіт. Народної Канцелярії п. Осип Сенечко заперестував у короткій промові проти чорного терору на Вол. Україні, після чого на його внесення ухвалено серед горячих оплесків отсі резолюції:

Зібрані на довірочних зборах дня 1. квітня 1930 р. в залі Народного Дому українці з усього перемишльського повіту 1) протестують проти гноблення української нації на просторах російської займанщини більшовицькою владою, як також проти тої деморалізації, яку більшовицька система правління намагається внести в український нарід; 2) осуджують цілковито божевільно-злочинну роботу московських опришків на терені нашої батьківщини, а зокрема протестують проти безглузної й погубної колективізації українського села і святотатського нищення Христової церкви та висказують тверду й непохитну віру, що нашим братам за Збручем уласться встоятися побідно в тій важкій боротьбі; 3) тим вірним силам українського народу, що їх за їхню відданість українській ідеї поставасно перед суд московських чрезвычайок у Харкові, висказують свою найглубшу пошану і вдяку та засилають їм слова сердечного привітання, впевнюючи тих мучеників за святу народну справу, що зерно ними в серцях мільонів засіє не піде на пропаще; 4) звертаються рішуче до всіх українців по цей бік кордону з горячим закликом, аби виповіли безоглядну боротьбу всякій комуністичній агітації між нашим народом і не допускали серед нього до розповсюдження тих течій, які нашому народові подають безсовісні московські наймити; 5) протестують проти комісаршини в громадських самоуправах; 6) домагаються негайного переведення виборів до громадських самоуправ; 7) домагаються кредитів для українського населення; 8) домагаються воєнного вішкодування; 9) домагаються українських високих шкіл у Львові; 10) домагаються знесення закону про шкільний публіцист з 1924 р.; 11) домагаються, аби по наших школах учили виключно українські учительські сили.

Під кінець забрав слово господар Іван Галка і подякував послові д-рові Загайкевичеві і п. Сенечкові (як секретареві Пов. Нар. Канцелярії) за скликання наради та за освідомлюючі реферати.

3 концертної салі.

Концерт мужеського хору „Сурма“.

Замітний, невичайно вдатний концерт, що приносить велику честь отському молодому хороу і його диригентові Жалю тільки, що українська публіка у Львові так сильно збайдужіла до хороваго мистецтва, що воле сидіти безцільно дома або остаточно піти до кінця, як прийти на добрий концерт і налюбуватися красою пісень та їх мистецьким виведенням.

На програму концерту „Сурми“ зложилися дуже різноманітні й інтересні твори українських і неукраїнських композитів і таким чином вечір вийшов різноманітним та живим. Причинився до цього у невеликій мірі теж гостинний виступ співацьки п. н. Б. Яковської, що заперестувалася нашої публіки цим першим своїм виступом у Львові з найкращого боку і певно листується теор частіше на наших концертних естрадах.

Започаткував концерт виступ „Сурми“, що відігравала свій боєвий ланч (композиція Б. Кудрика), а потім „Привіт“ К. Гула, „Часом я тужу за тобою“ Б. Кудрика і „Через ніч“ Німаєра. В дальшій часті програми почули ми у виконанні тогож хору могутній „Гриб Віліна“ С. Невідомського, з черги три різні серенади (Шверта, Дрегерта і Маршера), а з закінчення вальси на муж. хор І. Штрауса „Життя артистів“. Усі ті твори виведено у нас (крім Кудриковського „Часом я тужу за тобою“) вперше.

Виконання згаданих творів не лишало нічого до бажання. Хор „Сурми“ (26 співаків) — це невичайно здисциплінований і оціпаний гурт.

EUMIG HARTLEY - то найвища класа!!!

Незрівняний в своїй доброті! — Велика селективність! — Велика сила і ідеальна чистість відбору! — Вилучує під гарантією фабричну локальну стацію!

Сотні листів з подякою свідчать про нечуване, пряме пробове, значення цього радіоапарату на полі радіолюбів, тому купуйте лише EUMIG-HARTLEY, 4-ламповий радіоапарат!

Генеральне представництво

ЛЕВ І ГЕНРИХ АППЕЛЬ
Львів, Леґіонів 1. — Телефон ч. 458 і 459.

це має між собою претираний голосний матеріал (особливо баси!) і кілька добрих солістів (Ніжницький у тенорах, Стедур Осян у баритонах). Не диво, що під управлінням такого талановитого диригента, як п. Ів. Охримович, хор вирізнявся у всіх своїх частинах, співає певно і легко, фразув виразно, має дуже гарні переходи від „форте“ до „піано“ і напика та вишукані здібності до всяких хороших ефектів і може співати й найтрудніші твори. При цій нагоді треба відзначити, що хор співає без ног, а його оригінальне устаткування (по середині і теори, на ниві Н. баса, ліворуч диригента Н. тенора а праворуч І. баса) помічалося на практиці досить доцільним, бо співаки могли співати час-літ старомодно, чути і контролювати себе взаємно урешт час.

П-я Ласовська, учениця проф. Варемби, співала того вечора „Горить мое сердце“ Я. Лопатинського, „Вечерні пісні“ Степанка „La Wally“ Каталонського, „Нестерпність“ Шуберта в одну коротеньку пісню як палатон (Лопатинського „Пі душа“). Голос п-и Ласовської — високий, доволі сильний і звучний сопран, що спеціально у високих тонах звучить певно і гарно. У співаки видно музичальність і добру дикцію, а все це при потягачій апаратурі ворожить їй при дальній солідній праці безперечно поважні успіхи в її мистецькій кар'єрі!

Для повноти образу слід додати, що і п-у Ласовську і диригента п. Охримовича обдаровано на їх виступ великими кошами квітів. Авомпаніював проф. В. Кузурік.

Часопис видається для потреб загалу, тому загал повинен його піддержувати.

Велика катастрофа в Іспанії.

З Мадриду подають, що в копальні вугля недалеко Сантандера була велика катастрофа, в якій загинуло 38 робітників. За цілий день роботи відкопано трупа тільки одного робітника, а інші лежать далі в глибині копальні. На місці випадку вислано окремих відділів військових саперів для розкопування землі, що присипала 38 жертв праці.

ББ. не бере участі у виборах на Волині?

Польські опозиційні часописи повідомляють, що керівництво ББ постановило відкликати виборчу листу ч. 1. у виборчій окрузі Луцьк-Рівне-Бердичів. Так у цій окрузі лишилася б лише одна польська листа. Визволення. Кажуть, що партія ББ рахується з фактом, що у нових виборах не мала би ніяких успіхів. Чоловічим кандидатами тієї листи були: кн. Радзівіл і Вісліцький. Із кол ББ заперечують ці чутки; вважають їх за передчасні.

Вже можна бачити в телефсі-кі розмовляючого.

Із Нью-Йорку повідомляють, що для 9. квітня робили там проби з новим апаратом, мікрофоном. Проби дали дуже добрий вислід. Двох людей, що були в борах, віддалених від себе на півтора миль, розмовляли вчте через телефон, а рівночасно бачили рухомий образ свого товариша-розмовляючого. І голос і слухові враження були зовсім яснi та чисті.

Нові вибори в Німеччині?

Податкова комісія райхстагу відкинула висновок про відміну податку від лива. У зв'язі з тим уряд зібрався на нараду. В поінформованих колах кажуть, що коли райхстаг хотів стримати в голосуванні над фінансовою програмою бодай половину депутатів д-ра Брюнінга, тоді уряд домагався зупинити податкову програму а рівною програмою в одну цілість. Кажуть, що в останній випадку уряд мусів використуватися повноваженнями, що їз передані одержав від президента для розпущення райхстагу та розписання нових виборів.

Пожежа на „Сх. Торгах“.

Дня 10. квітня на площі Східних Торгів у Львові згорів модель нафтового шибу з вертничою вежею, що є власністю нафтової фірми „Галіція“. Віявана телефонічно пожежа сторожа прийшла на місце, однак будинок був уже зачавлений, тому погасила лише вогарща та тліючі в сусідстві дерева і телефонічні стовпи. Вогонь повстав мабуть ще вночі в щільно замкненім навільоні. Там спокійно горіло, а запримітили вогонь, коли вже охопив вертничу вежу. Цялий навільон обгоріваний із сухого дерева, пересяклого легко запальними матеріалами, як олива та смар, тому горів скоро й тоді було його врятувати. Пожежна сторожа забезпечила була сусідні будинки, бо сильний вітер міг перекинути іскри. Вже такі стали горіти будинки Вовка біля Стрийської рогащки, бо іскри падали на соломику стріху. Вовкові люди самі вгасили вогонь. Рігункову акцію утруднювало й те, що на пл. Східних Торгів мало води, бо це найвище доловоно околиця у Львові. „Газета Пор.“ пише, що в навільоні були запаси оливи та смару і правдоподібно вогонь довстав наслідком пожежого недокурка. „Хвиля“ пише піято димуруючий дозорець бачив від кількох днів янхсь двох підозрілих людей, що крутанса біля агад, навільону, можливо, що вони там спали та кинули недокурки, або що вогонь підложили.

Згорів тартак.

У Звіринці біля Турки над Стриєм згорів невинний від кількох літ тартак фірми Вайнгартен і Спілка. Згоріла гала машина і тартаків вартості 20 тис. доларів. Пожежа повстала наслідком підпалу. Тартак від трьох літ є предметом судового спору та є під примусовою управою з причини невинності власників. У Надвірній згорів магазин відливарні заліза „Карпати“ із формами для відливання та столярськими матеріалами. Шкоди є на 70 тис. зол.

Податкові полекші для торговлі та промислу

і будову дешевих мешкань заповідає уряд.

Ат. „Іскра“ заповідає плани уряду для полекші положення хліборобства та промислу й торговлі. Уряд покористується законодатними повноваженнями у відношенні до податкових полекш, а варазм завазіує справу признання 50 міль. зол. льомбардових кредитів для промислу, на якому найбільше відбилася госп. криза. Уряд рахується з тим, що платнича спроможність населення зменшилася і тому старатиметься радше затишити бюджет ніж виконувати його вповні, колиб це виконання бюджету мало спричинити вимково тяжкі наслідки для поодиноких діялох госп. життя. Уряд займеться теж справою будування дешевих мешкань а також призадумується над тим, чи не можна би внести в життя розпорядку президента держави про створення підприємства Польської Державної Валізниці.

Пакт трьох держав.

Морська конференція скінчена.

З Лондону повідомляють, що морську конференцію можна вважати покінченою. Формулу інтерпретації 16. уст. пакту Ліги Націй відкинули а причини неуступчивості Італії. Становище Італії виможливило Франції згодитися на редукцію тонажі на 50 тон. Тепер мають заключити порозуміння 5 держав у техн. справах, що торкатиметься клязуаль цифрового обмеження тонажі трьох великих держав. Клязуаль обов'язуватиме лише Англію, За. Держави та Японію. Франція й Італія можуть приступити до пакту, коли між ними прийде до порозуміння.

До процесу „СВУ“.

„Зникнуть як Кутепова!“

Часописи повідомляють, що прокуратор Любченко у довгій промові заявив, що на лаві обвинувачених є лише незначна частина „СВУ“, яка терором хоче підірвати Україну від СРСР. Однак сторожа резолюції ДПУ — говорив Любченко — поробила падає. заходи, щоби знищити потвору українського націоналізму, що наче сказана собою кусає СРСР. Далі Любченко заявив, що ДПУ винищить українських націоналістів не лише на Україні, а й за кордоном, причому подав назвища професора університету Лотоцького, Чикаленка й ін. українських діячів у ЧСР. У тіх хвилях а галерії почувся голос: „Зникнуть як Кутепова!“

НОВИНКИ

— Фонд імені Е. Чикаленка в Празі. Український Академічний Комітет у Празі, що об'єднує всі українські високі школи й наукові точа-

риства за кордоном і Наукове Т-во ім. Шевченка у Львові, а ініціатива Української Господарської Академії в Подєбрадах заснував Фонд імені бл. п. Е. Х. Чикаленка. Мета Фонду — видання щоденника та інших праць і матеріалів, що аааншав великий патріот, незабутній діяч та меценат-нам у спадщину. Для порядкування справами Фонду Академічний Комітет обрав окремих комітет у такому складі: аааступник від родини покійного — Г. Е. Кеалер-Чикаленкова, проф. А. І. Яковлів та Е. С. Вировий. Комітет Фонду ааастується до українського громадянства, до українських інституцій, шкіл, товариств, кооператив, до всіх, кому дорога пам'ять Е. Х. Чикаленка, а горничим зааанком жертвувати на Фонд Е. Х. Чикаленка, щоби уможливити скоріше видання цінної літературної спадщини Покійного. Гроші надсилати на адресу: Prof. A. Jakowliv, Praha XII., u Riegerovych sadk, 14, або на біжучий рахунок: Zivnostenska Banka, Praha, Konto prof. A. Jakowliv. Комітет Фонду.

— На карти „Рідної Школи“, звільнюючі від ааакогольних напоїв з нагоди Воскресення Христового, зложили в зол. отсі Вп. Громадяни: радник Ілля Кокорула — Львів 30, д-р Іван Раковський — Львів 10, д-р МIRON Коновалець — Львів 10, Михайло Антонович — Львів 10, учит. Кісь Гриць — Тростянець 10, Ігнат Евстахій — Львів 5, Іван Герасимович — Львів 5, Василь Миничук — Львів 3. — Хто слідуючий?

— Порядки на залізницях. З різних сторін краю до нашої редакції приходять скарги на порядки, які є на залізницях. Помінаємо вже дрібниці, які хоч для пасажирів неприємні, то бодай нікому не загрожують, але недбайливість залізничної служби часто стає причиною нещастя та трагічних випадків, що очевидно повинно звернути увагу компетентних чинників. Ось напр. зі Старого Самбора пишуть нам, що 1. квітня в Старім Самборі 28-літній Василь Бандура їхав возом, щоби привезти священника на похорони свого свояка Миколи Яца. По дорозі на віз присівся парубок Петро Теребух і вони обидва переїзджали через залізничний шлях. Не бачучи ніякої рампки, а тільки табличку із написом: „Бачиоць на пощонг“ — обидва парубки спокійно переїзджали залізничний шлях, але у цій хвилині надіхав поїзд, коні спалошилися, локомотив розірвала віз, Василь Бандура згинув на місці, а Петро Теребух тяжко поранений, оліянився в ліжничі. Убитий Василь Бандура осиротів жінку і дитину. До речі треба згадати, що на місці випадку за часів Австрії була рампа, а тепер її чомусь усунуено, хоч через цей шлях переїзять і переходять селяни з кількох сіл, особливо з Посади Горішньої. Завадки Сушицярик, тому очевидно такі нещасливі випадки можуть повторитись, якщо рампки не відновиться. Треба сподіватись, що слідство, яке ведеться в цій справі, буде мати такий наслідок, що рампа буде відновлена і що взагалі дирекція залізниць зверне більшу увагу на порядки на залізницях.

— Магістратський урядовець — злодій. По-вітова команда поліції в Бережанах повідомила прокуратуру окружного суду в Бережанах, що Ян Рембіш, урядовець бережанського магістрату украв тисячу золотих на шкоду того магістрату.

— Стрілянина на пл. Смольки. Дня 10. квітня ескортувал в'язничий сторож Вор арештанта Вільнера. На пл. Смольки злодій путився втікати, а коли на аазна не задержався, доворець вистрілив двічі з револьверу. Одна куля зранила Вільнера в ногу. Поліція арештувала шофера Крушого, якому зааадає, що він підбурював людей проти дозорця Бора. Раненого Вільнера відставили до шпиталю.

— Пожежа ліса від іскри. Мин. неділі згорів 5—6 морговий дубовий ліс-молодік біля „Гаухой Долини“ в громаді Жовнівка (пов. Бережани), власність гр. Якова Потоцького з Раю. Пожежа повстала з іскри, що впала з переїзджачого зал. поїзду.

— Старець складає іспит. У варшавській політехніці відбувся на днях іспит для присягних землемірів і між іншими кандидатами цей іспит складав Едвард Клепацький, якому тепер скінчився 81 рік життя. Старенький кандидат складав іспит із відзначенням і йому гратулював б. прем'єр міністрів Поніковський.

— Сензаційний процес у Варшаві. Другий день процесу проти ротмістра Грудзельського, обвинуваченого в убивстві майора Кляоба приніс багато цікавого: виявилось, що ротмістр Грудзельський також не належить до святих, що він оженився із багатою дочкою промисловця з Лодзі Айсерта тільки для метку і що цей маєток він прогуляв, після чого здобував гроші різними непочесними способами і навіть підпалю хату, щоби дістати гроші з асекураційного товариства. Майор Кляоб замишавши в

ОПЕРАТОР

Д-р Д. Сассовер

Львів, вул. Коллонтая ч. 7. Тел. 38-51

Хірургічні недуги. 1831-16 Лічення жінки.

домі Грудзельського, користаючи з несприятливості ротмістра почав баламутити його тесть, а потім жінку. І хоч майор сам мав грихи і Меланія Грудзельська знала, що Кляб був усунутий з війська за дефракцію при доставі автомобіля, то коли майор почав цькувати Меланію проти її чоловіка та представляти його як останнього злочинця, то Меланія повірила, що майор більше варта як її чоловік і зрадила Грудзельського. Грудзельський, вернувшись з військових справ до дому, довідався про зраду жінки і погрожував: «Я застрілю його!» Жінка почала старатись про розвід, а це довело ротмістра до такої розпущки, що він перестав працювати, змінився в паницю, пропив усі гроші, фальшував векселі і не виходив зі шинків, шукаючи в чарці забуття свого нещастя. Жінка його вже жила разом із майором і не дозволяла Грудзельському відвідувати його діти. Коли одного дня ротмістр Грудзельський прийшов до кімнати майора і хотів побачитись зі своїми дітьми, майор хотів викинути його за двері і крикнув: «Дітей ти не відвідуєш, бо це не твої діти, ти не їх батько». Тоді Грудзельський стріляв 4 рази і вбив майора на місці, а сам зголо- сився на поліції, щоби його арештували. Процес тривав кілька днів.

— Ціла родина згинула в подумках. В селі Чісках, волковиського повіту вибухла пожежа в домі Ізраеля Льва, якого ціла родина спала в тому часі і тому 6 осіб згинуло в подумках. Вогонь перекинувся на сусідні будинки і наслідком бурі всяка акція гашення не мала ніякого наслідку, так що в цій пожежі спопеліло 31 господарств, а шкоди сягають пів мільона зол.

— Більшовики касують латинську термінологію в медицині. «Вечірна Москва» подає, що комісаріат здоров'я виробив проект скасування латинської термінології в медицині. На думку більшовиків ця латина в медицині не середньовічний переус, якого комуністи не можуть толерувати. Вся латинська термінологія буде заступлена російською, що має облекшити студентам медичні студії.

— Арештування еспанського філософа. У Мадриді на зборах республіканців виступало кілька промовців, між якими і філософ Ортега Гасет, відомий з кількох талановитих праць з діалектики філософії. Після промови його арештовано за гостру критику теперішньої влади.

— Максим Горький вертає до Москви. З Риму подають, що Максим Горький, який тепер лікує в Італії свої хорі легені (туберкульоз), у найближчому часі має намір вернути до Москви. Його стан здоров'я поправився.

— Тираж англійської преси. Робітничая англійська газета «Дейлі Геральд» мала минулого року 300.000 передплатників, а цього року 1 квітня один мільон передплатників. Редакція заповідає збільшення формату цього швидко-го органу.

— Арештування в Туреччині. Турецький часопис «Джарі» від довшого часу провадив гостру кампанію проти теперішнього турецького уряду. З наказу Ісмет Паші арештовано редактора цього часопису та поставлено перед суд.

— З українського наукового життя за кордоном. Дня 8 квітня ц. р. відбулось 185 засідання Українського Історико-Філологічного Т-ва в Празі із таким порядком дня: 1. Лосський: «Походження римського консулату»; 2. А. Яковлів: «Ф. Чуйкевич і його суд та розправа».

— Недуга Нансена. Славний дослідник бігуна Нансен занедужав і лежить в Осло в ліжничні. Він хорий на запаління артерій і ревматизм. Нещодавно Нансен мав запаління легенів.

— Вчасна старість дівчат в Америці. В Атлантиці Сіті, Н. Дж., промовляв на зібранні управителю жінських колегій д-р Інгліс Бергі, професор університету Норт Каролайни. Він сказав, що в американських дівчат помітний швидкий занепад в здорівлю, силі, поставі, красі і моральності. Причиною того, поставив він, є легке життя «флапперок» (недбалих дівчат), котрі хотять скоро, радше заскорю жити половим, буйним життям. Це швидко дівчат старіє і робить їх нездарницями в родинному житті.

— Помилування вбивниці. В 1928 р. у Фінляндії засуджено студентку Магду Нінінову на 4 роки в'язниці за вбивство купця Енгблума, а підприємств якого ця студентка працювала. Справа ця малася так: Магда Нінінова була дочкою бідних родичів і студіювала філософію в університеті, заробляючи на шматок

хліба писанням на машині в торгівлі багача Енгблума. Під час її студій, вона полюбила молодого професора університету Тернуда і він май незабаром женитися з нею. Тимчасом купець Енгблум, використовуючи той факт, що бідна студентка працює в його фірмі, домагався в неї любові, погрожуючи, що в іншому випадку він позбавить її праці і заробітку. Бідна студентка боронилася своєї честі як могла, але одної ночі купець напав на неї в кімнаті і силою здобув те, чого студентка не дарувала йому з любові. Бідна дівчина зрадила свою тайну на- реченому і проф. Тернуда, який, що не хоче женитися зі збещеною дівчиною та покинув наречену. Студентка в розпущі застрілила купця Енгблума і за це суд засудив її на 4 роки в'язниці. Але вбивниця відсиділа у в'язниці тільки півтора року, бо на днях президент Фінляндії, беручи під увагу злагіднюючі обставини провини студентки, помилував її і минулої неділі студентка опинилася на волі.

3 театру.

Малий Миський Театр: «Пан Топаз», пєса на 4 дії М. Пам'юля.

Дуже добрий зразок сезонної паризької комедії, з якої згодом автор іншої національності зробив би поважну суспільну сатиру. Преморальна історія про те, як дуже чесний провінціалістський гімназ. учитель прогнали з посади за свою прибільшену совісність та чесність стає безсовісним спекулянт, а тому й шанованим громадянином, проти... своєї совісти та найкращої волі. При цьому немилосердна сатира на магістратську господарку, яку ведуть люди, що голосують за постановами, які приватно приносять їм великі доходи, ще й титул «представників народних інтересів». Очевидяч- ки така картина не може обійтись без ролі жіноцтва; у паризькій пєсі є нею найчастіше «легка дама», що вміє перетворити в мушкету нїзіві такого манекіна як спеціаліста від шкільного правопису.

Вся пєса має добірну галерію типів, дуже вдатну завязку й розвязку, прївеселі сцени. П. Ю. Добжанський, що так рідко дістає більшу роль, цим разом як головний герой створив тип, який уже самими своїми рухами та висловом очей доводив аудиторію до щирого сміху та захоплення. Дав він нам втіленого Чехівського «Чоловіка в футлярі», що під кінець перетворюється в живу істоту. Решта акторів під його режисурою заграла легко і бадьоро есу, яка може довше продержатись на афішах.

М. Р.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Іван Шафран, поручник VI. Равської Бригади УГА, помер у Захисті Укр. Інавалідів у Винниках по довголітній недугі легких. Покійний походив із Грабівці, ярославського повіту. Гімназію кінчив у Перемишлі. Вже як австрійський інвалід вступив у ряди Укр. Гал. Армії й увесь час від листопада 1918 р. аж до інтернування відділів УГА в Чехії очікував зміни. Вернувшись до краю в 1928 р. з недоугою легких, яку набув на Великій Україні. Кілька літ перебув у санаторії у Штернбергу в ЧСР, де був командантом тих стрільців, що довгі часи лікувались у цій санаторії. Похорон відбувся на кошт Укр. Т-ва Допомоги Інавалідам дня 12. IV. 1930 р. в год. 3. попол. на кладовище в Винниках.

Ціни набілу у Львові.

«Маслосоюз» платив кооперативам дня 10. квітня ц. р. за масло експортне солоне прїна по 3.10 зол.; за масло несолене бліжове 3.10 зол.; за «кізюграм» за літру молока 0.34 зол.; за літру сметани 1.60 зол.; яєць копа 3.30—3.40 зол.

Тенденція цін за кордоном знизюєва, в краю, з огляду на свята попит збільшений.

Зі спортивного життя.

Загальні Збори УСС.

Звичайні Загальні Збори Українського Спортивного Союзу відбулись дня 13. квітня ц. р. в селі Т-ва «Зоря» у Львові, вул. Вірменська 25, в год. 10. передполуднем. Порядок нарад Загальних Зборів буде такий: 1. Відкриття і вибір Президії зборів. 2. Прочитання протоколу минулорічних зборів. 3. Звіт Спортової Ради УСС. 4. Звіт контрольного комітету. 5. Звіт клубів. 6. Дискусія над звітами, уділення абсолюторії. 7. Вибір нової Ради, комісії суддів і контрольного комітету. 8) Дискусія над планом діяльності УСС. на р. 1930. 9. Евентуалія. — Спортова Рада УСС.

Україна — Яніна.

Змагання цих дружин за мистецтво А-класи відбулись в неділю 13. ц. м. на площі Сокола-Батька. Початок: год. 11. передполуд-

нем. Сподіємось, що одинацятка України доложити усіх зусиль, аби і з цих змагань вийти побідно й таким чином придбати собі два нові пункти.

Пласт-Прият у Львові.

Кружок Приятелів Пластової Молоді і його діяльність.

Новоутворений Кружок Приятелів Пластової Молоді як секція при Українським Крайнім Товаристві охорони дітей і опіки над молоддю у Львові відбув досі два засідання, на яких ухвалювались і приймались постанови дотично організаційних завдань на найближчий час. Склад Управи оський: голова і скарбник д-р С. Дмоховський, заступник голови п-ні Струмінська, секретар п-ні М. Донцова, члени Управи о. д-р І. Фіголь і дир. О. Нароцький, заст. членів п-ні Д. Старосольська й інсп. Галаревич.

Управу подає до відома, що зібрані на перших сходинах Пласт-Прият гроші ужитись на негайні потреби Пласту для придбання й удержання пластової домівки у Львові, доки у Львові не стане власний Пластовий Дім. Акції будови того дому веде окремий Почесний і Діловий Комітет будови Пластового Дому. Пласт-Прият перебрив на себе інші завдання, в першу чергу добуття домівки, допомогу куріням і т. п.

Дня 13. квітня ц. р. в 17. год. відбулись чергові сходини Кружка враз з родичами пластової молоді в залах «Української Бесіди» у Львові, на яких зреферувались справи організаційні Кружка і тісно його співпраці з пластовими курінями у Львові.

На цілі Пласт-Прияті зложено досі такі латки: п-ні: Малицька К. 2 зол., Ганицька Б. 10 зол., Пашкевич С. 10 зол., Старосольська Д. 10 зол., Левицька І. 5 зол., Раковська С. 1 дол., Сосенко О. 20 зол., Федорчакова С. 5 зол., Макарушкова Е. 10 зол., Суховерська О. 10 зол., Косевич-Гоманюкова Б. 5 зол., Ракова С. 10 зол., Голубовська 10 зол., Донцова М. 2 зол. (непринятий гонорар д-ра Паничшина); панове: проф. Біленький 5 зол., Гайдучок 10 зол., о. єпископ Будка 20 зол., д-р Кордак 15 зол., Маріаш І. 20 зол., д-р Раковський 6 зол., д-р Цимбалістий 100 зол., д-р Лукашевський 15 зол., о. дир. Дзєрович 20 зол., о. д-р Фіголь І. 10 зол., д-р М. Ковалевець 10 зол.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

О. К. Мацюк: «Селянство й економіка большевизму». Львів, 1930. Накладом автора. Стор. 100. Формат 8°. Зміст цієї цікавої книжки такий: 1) Світова війна в її соціальних і господарських наслідках; 2) Причини і розвиток східноєвропейської революції; 3) Трансформації в суспільній структурі Європи; 4) Село і місто; 5) Сільське господарство та індустрія СРСР; 6) Націоналізована тяжка індустрія у СРСР і сільське господарство; 7) Транспорт і сільське господарство у СРСР; 8) Зовнішній обмін і сільське господарство СРСР; 9) Валюта СРСР і селянство; 10) Кредит і закордонні капітали СРСР.

Д-р Дм. Донцов: Маса і провід. (Відбитка з ЛНВ. з 1930 р. кн. III. і IV.). Стор. 38. Форм. 8°.

І. Калічак: «Руханка й спорт» української еміграції в ЧСР. Львів, 1930. Накладом «Сокола-Батька». Стор. 96. Форм. 16°.

«Культурна Людина». Наука для старих, а особливо для молодих про те, як жити з людьми, як поводитись в гостях, на вулиці, в читальні і т. д. Написала Іванна Блажкович. Львів, 1930. Накладом Української Вид. Спілки «Громада». Видавництво «Самоосвіта». Стор. 40. Форм. 16°.

«Polski kalendarz lekarski» na rok 1930. Rocznik V. Nakład i własność Księgarni Nowości we Lwowie. Str. 910. Format 16°. Treść: Buletyn terapeutyczny; Klimato- i balneoterapia; Zdrojowiska polskie; Uzdrowiska polskie; Uzdrowiska zagraniczne; Leczenie światłem elektrycznym; Leczenie lampą kwarcową i sztucznym światłem; Djetetyka; Najważniejsze zabiegi lekarskie; D-та Bergera; Diagnostyka i leczenie tuberkoliny; Leczenie odmą szczeni; Surowice i szczepionki; Badania laboratoryjne; O glamanach kostnych kończyn; Dział rozpoznawczo-leczniczy.

ЖУРНАЛИ:

«ЛІТЕРАТУРНО - НАУКОВИЙ ВІСНИК». Річник XXIX. Т. СІ. Книжка IV. За квітень 1930. Зміст: Н. Лівницька: Пристрасть; Е. Маданюк: Голоси землі; Е. Бражньов: Зелений шум; Олівер Ови: Діра в плянні; Б. Кабарівський: Трівога; ген. М. О. Павлик: Спогади; Микола Віконський: * * *; Дм. Донцов: Маса і провід; Пилип Франк: Значіння сучасних (фізикальних)

теорій для загальної теорії пізнання; Ів. Гончаренко: Французький театр і Анрі Бернштайн; д-р А. Річинський: Свята Софія Київська; О. В.: До міжнародного становища; Бібліографія; Нові книжки.

„ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ“, ілюстрований журнал історії та побуту. II річник. Число 4. За квітень 1930. Зміст: В. Гірецький: На підмогу; Б. Л.: Таборова Мельпомена; Січові Стрілці у корпусі ген. Нагіва; С. Пекарчук: Повстання на Брацлавщині; С. Гайдушок: З листів слави 4. золочівської бригади; М. Середя: Отаманщина; Земля та перомі; Вас Завня в останню мить — написав О. Бабій; С. Гайдушок: Салаом санітарної служби в 4. золоч. бригаді; Р. Зубик: Окремий завізаний загін; К. Аріот: Нарис історії IV бригади УГА; Матеріали і документи; Бібліографія.

„ЖИТТЯ І ЗНАННЯ“, популярно-науковий журнал „Прогресу“. Рік III. Ч. 7. за квітень 1930. Львів. Зміст: Ст. Сіропало: Думки Т. Г. Масарика про книжку, читання й читача; О. Терлецький: Первісна культура в людей; С. Любарський: Роль пам'ятників суаровини в справі естетичного виховання народу; В. Король-Старий: Баклажани; М. Литвинський: Два тижні по Чехословаччині; Ю. Крохмалюк: Протигазова охорона;

В. Вербенець: Тютюн і здоров'я; М. Гаваяк: Дещо з історії хліба; А. Річинський: Єдність природи; Е. Журський: Найдовший скок; Веселля; Оголошення.

„НОВА ХАТА“, журнал для виховання домашньої культури. Виходить раз у місяць. Рік VI. Ч. 4. Львів, квітень 1930. Зміст: А. Ш. О.: Марійці; У. Кравченко: Пасифікація; Кум-Ку-ма; Пластунка; М. Матія-Мельник: Наталія Кома; А. Свеніцька: Одяг нових часів; А. Ш. О.: До дискусійної проблеми; В. справі народної ноші; Анкета; Різні вісти; Моді; Ручні роботи; д-р Е. Дурделло: Веснянка; Косметичні поради; С. Куликівна: Мати трьох модерних дочок; О. Пеленська-Ліщинська: Приписи; Ілюстрації.

„ВІКНА“, література, мистецтво, критика. Місячник. Рік III. Ч. 3. за березень 1930 р. Зміст: М. Сопіла: Карпати; В. Мизиниць: Церква; Ж. А. Рембо: Білі в церкві; С. Тудор: Молодне божество; М. Сопіла: Перемога; М. Каличук: Де ставок та майнок; К. Ярош: Дещо про „дійсність“ і „світосвіт“; В. Шани: Ломім дійсність; Е. К. Лімузен: Есперантська пролетарська література.

„Учительське Слово“, орган „Взаємної Помочі українського вчителства“. Рік XVII.

Ч. 7. Львів, 1. квітня 1930. Зміст: Будуймо „Учительський Дім“; Фельетон „Педагогіка“; За „Ново Діло“; Шляхом самоосвіти; Териністим шляхом; Правно-службові відносини; Шкільництво в чужих краях; Організаційні справи; Хроніка; Переписка редакції.

„Українська Реформація“, релігійно-освітній місячник, орган Української Св. Церкви. Рік II. Ч. 4. Львів, квітень 1930.

„Вільне Козацтво“, літературний і політичний журнал. Рік 3. Ч. 54. Прага, 25. березня 1930. Журнал друкований по російськи й українськи.

„Зна“, журнал гумору й сатири. Рік VII. Ч. 7. Львів, квітень 1930.

„Пластовий Шлях“, часопис проводу українського пластового уряду, присвячений справам позашкольного виховання молоді. Рік I. Ч. 1. Львів, лютий 1930. Зміст: Передова; д-р О. Тисовський: Кудюю йти; С. Охримович: Пластова й громадська робота; С. Левицький: По той бік Збруча; А. Сербін: Значіння економ. діянки у виховні акції пласту; В. Кархут: Лютий степи; Ісаїя Петро Мар: Роза Пласту в національн. розвоку; В останні дні; Урядові вісти; З пластового світу.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Пятниця, 11. квітня, год. 7-30 вечером

„Жайворонки“ (зінки важкі).

Субота, 12. квітня, година 3-30 попоз.

„Косцюшко під Радлавицею“, для шк. молоді.

Маленький Міський Театр

Пятниця 11. квітня, год. 7-30 вечером,

Пав. Тарас (зінки важкі).

Кіно.

АПОЛЬО: Завтра фірма: Співень-

Парижа (Моріс Шевальє) і опера „Лови

искусств“.

КАСІНО: Сучасні Юдита та Гольберт.

КОЛЬОСЕН: Війникова тайна. Ко-

леді: Я тобі покажу; Нам і його слуга.

ЛЕВ: Раз у житті (комедія з Гай

Гриком).

МАКУСЕНЬКА: Безборонне дівча (Род

ес Роя). Гіттай.

ОЗНА: Книжки на засланні.

ПАЛІС: Зінкова фірма: Жінки не

дз подружки.

ПАН: Кейтсмарк.

ПАСАЖ: Пять днів жаху. — Тиж-

день Метро-Гольдман-Маер. Амер. комедія

ПРОМІНЬ: Життя і Муки Христа.

СІЛІВЕР: Военна сінфонія (Род ля

Роя).

ФІЛАНТОРГАН: Пречудна брехня Ні-

ки Петровни (Бріг. Гельм).

ХІМЕРА: Дівчинка з кабареу (Казра

Бов).

УГІХА: Люди без обличчя (Гарі Піл).

Програма радіо.

Пятниця 11. IV. 1930.

Львів 11-58 Ретрансмісія сигналу ча-

су, тайна, 12-05 Концерт грам. інст.

7-30 Пошта скринька (відчит), 12-45

Трансмісія попоз, концерт з Варшави,

тут оркестра (Гольдмарк: увертюра

„Сакунтала“, Руді: „Леоніи“, Яфе:

„Кузня“, Бушне: увертюра „Сказан-

ня“, Моисею: „Маур і он. „Яну-

та“, Яншевський: „Ваванка нар. пі-

сень“, 12-45 Веснянка, концерт грамо-

фонт, 12-58 Сигнал часу, 12-05 Трансмісія

вуз. базисні з Варшави, 20-15 Трансмісія

сінфони, концерт з Варшави, кому-

нікати

Субота 12. IV. 1930.

Варшава (1411,7) 21-05 Легка музика,

Краків (112,5) 16-40 Концерт. Гель-

сінфорс (221,4) 17-20 Радіооркестра

Лейпциг (129) 19-30 Народні пісні ан-

глійські, шкони, ірландські Лондон

(136,7) 20-30 Концерт. Берлін (418) 16-30

Концерт камері Льюарда Стокгольм

(426) 19-25 Фінляндські народні пісні.

Лейпциг (173) 13-05 Твори Вебера.

Прага (347) 23-00 Концерт з кавари

„Ірота“. Брюссель (309) 19-30 Радіо-

трио. Відень (316,3) 19-30 Вертер. Ма-

сінета. Мюнхен (533) 16-40 Радіотріо.

Лейпциг (1000) 19-00 Концерт. Харків

(1304) 16-00 Опера музика.

ОПОВІСТКИ

За отримання редакції не відповідає

Заходом Т-ва Катихетія у Львові

відбудуться Реконекції для Панів в

дні 12. 13. 14. 15. квітня в Семіна-

ричній церкві вул. Коперника ч. 36

в год. в 8. вечером.

Філія Тов. „Учительська Громада“

в Станиславові, відштовує в трийн та

червн цього року двохтисяч підгото-

ПАМ'ЯТАЙ

Найтриваліші панчохи, рукавички, скарпички, трикотажі купиш най-дешевше в фірмі

чий курс до гімназії. Підготувати-
меться учні до вступного іспиту до
I-ої кл. гімназ. старокласичного типу
та II-IV-ої кл. новоукласичного типу.
Наука на курсі безплатна. Приміщення
та харч. за невеличкою оплатою. Оголо-
шення слати на адресу: Філія „Учи-
тельсько-Громади“ в Станиславові,
вул. Липова 44. (Українська гімназія).
1933 1-3

На „Рідну Школу“ зложив ВП:
Ераст і Олена Бурчинські, Галац 700
воз. з нагоди 30-ліття їх вінчання; Ма-
рія і Микола Ластовецькі 15 воз. місто
квітня на могилу ба. п. О. Сітинської;
Філія „Прогресу“ в Добромилі 20 воз.
місто квітня на домовину ба. п. Василя
Гери, директора Народного Дому і
члена всіх українських Товариств в До-
бромилі; Тадей Залеський Стрий 10 воз.
з нагоди вінчання д-ра Волод. Гакер-
ського з Бучача. Вп. Жертводанням
складає щирю подяку Головна Управа.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ЛЕДІВНІ знамениті, чеські машинки
до мороженого, на провінцію не-
гайна аніма. — Рентшвер, вул. Лейо-
нів ч. 37. 1220 5-12

ПЛАТИМО високі ціни за золото,
брилянти і перли. Добро-
ровські-Розважескі, Львів, (Го-
тель Жоржа), вул. Ахадівна ч. 2.
Оцінка безплатно. 1193 14-7

ГОДИННИКИ тільки найліпших фа-
брик прецизійні продає за готівку
і на рати від десятиків літ з найліпшою
сторони знає фірма Іван Зельтен-
райх, Львів, пл. Матіївська ч. 5. 1002 53

В ОРОХТА! Вілла Черемшина! Ната-
лі Семанюкової від 1. мая 1930 р.
порука соняшні: компати з цілим удер-
женням 1816 2-3

СЛЮБНІ, на ім'я і кожну нагоду
дарунки, найдешевше у Г. Гутер-
мана, Львів, вул. Сикстуська, ч. 14.
1734 2-2

ДО КІНЦЯ шкільного року даватиму
лекції середньо-шкільного (ч-ч) за
почику 200 воз. Адміністрація „Піла“ під
„Студент“. 1-2

ПІДПИСЬКА парохія до лави. Ближ-
ній пояснення в парохіальній уряді
в Підберезі п. Болетів. 1824 1-2

ПЕРШЕ Українське Портрете За-
ведення „Портрети фотографі-
чні Левицького Карла, артисти-ма-
лера, Рудко, почта; Зинна-Вода (коло
Львова). 1832 1-5

Поручаємо всілякі тартакові
матеріали, як
смерека — ялиця
так столярські, як і будівельні.
Тартак ЗАВАНІЦЕРА в Калуші.
1617 4-7

Ново відчинена робітня
і продажа суконь і трикотажів

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

Спеціальні послуги: переклад, герби і модалка

д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 Пересвітлення Рентгеном.

ШВАЙГГОФЕРА Фортеп'яни, П'яніна

— світової слави —
ГОФМАННА знамениті віденські П'яні-
на, Гармонія. Ціни низькі. Догідні спла-
ти. Довголітня фабрична гарантія.
Виключне заступництво: „MONIUSZKO“,
Львів, вул. Зморонича, ч. 10. 1792 2-5

Надзв. Загальні Збори

Українського Техн. Товариства

відбудуться в суботу дня 26. квітня ц. р.
в год. 18 в доміні Товариства Львів,
Ринок 10/II. зі наступним порядком дні:
1) Відчитання протоколу з посланих
Загальних Зборів. 2) Вибір годови та
доповнення Виділу. 3) Внески та запити.
Інж. Іван Кандик м. голова; інж. Л. Бу-
рачинська, секретар.

Гр. кат. парохіальний Комітет в Турці н/С

приступаючи до будови нової, мурованої
церкви в Турці н/С, готов віддати в від-
приємство всі роботи, проведені з тою
будовою. П'яніна будови і сніпий кошто-
пис до перегляду в парохіальній канце-
лярії кожного дня крім неділі і свят
від 1-15 мая 1930 р.

Оферти належить вносити на руки
предсідника парохіального Комітету
о. Адриана Левицького пароха в Тур-
ці н/С до дня 30. мая 1930 р. КОМІТЕТ.
1820 2-2

Подяка.

Виді співочого Товариства „Дрого-
бицький Боян“ має честь отримати злож-
ити щирю подяку українському грома-
дянству міста Самбора — за об'яви-
паті і щирої гостинності, — виявленої
своєму Товариству дня 6. IV. ц. р. у дії
його артистичної поїздки до Самбора на
річ Комітету будови пам'ятника о. М.
Вербицькому. Подяку сю складає Виді
до рук високоповажаних Панів: Нижан-
ковського, Козбурової, Кияжинської і пр.
і високоповажаних Панів: Радника Ни-
жанковського, о. Д-ра Івана, Радника
Козбуря, д-ра Рогунського і пр. — яких
щирий, безпосередній труд для влашту-
вання нашого концерту творів Леонто-
вича — причинився чимало до успіху
— та залишив у серцях всіх співали,
як захопта до дальших мистецьких зна-
гань. — Дрогобич, 8. квітня, 1930 р. —
Виді співачого Т-ва: „Дрогобицький
Боян“. 1829

„OLKA“ Ринок ч. 35.

(побіч „Народної Торговлі“)

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає слідуючі свої видання:
Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner
Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche,
Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild,
Scherls Magazin, Allgemeiner Wegweiser,
Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх виданців така:

BERLIN SW 63, Zimmerstrasse 35-41.

І перепіски треба зазначувати:

Ausland-Abteilung, Міся платності в

Польщі: Банк для торгівлі та промислу,

Познань (чекове конто в ПКО ч. 200.450).

Почтове конто у Берліні: Berlin, N-o

3.111. 21-7

*****

СЛЬВІВСЬКІ КУРСИ

САМОХОДОВИХ КЕРМАНІЧІВ

інж. Олександра Юрого Львів, Копер-

ника ч. 34

ведені у власних забудованнях, при

найближчих вартатах і гаражах само-

ходових в Мазопольці — найліпше

вучують на керманічів і ремісників.

Оплата ратами. — Закіснені мають

мешкання і опіку. Пишіть по ілюс-

тровані проспекти, котрі анисламо

безплатно. 1793 2-3

*****

ФОРТЕП'ЯНИ, П'яніна,

Грамофони, П'яніна.

Найбільший вибір.

Догідні сплати.

КАІМ, Коперника 11.

1838 1-5

*****

звичайні

Загальні Збори

Народної Лічниць

у Львові

відбудуться дня 20-ого квітня о год.

6-й вечером в доміні „Відродження“

при вул. Гродницьких ч. 4. III. пов., другі

сходи в подвір'ю після слідуючої програми:

1. Отворення Загальних Зборів.

2. Відчитання протоколу останніх За-

гальних Зборів.

3. Звіт Управи в діяльності за рік 1929

по коней марта 1930 р.

4. Звіт Контрольної Комісії і еленту-

альне улічення абсолютної.

5. Вибір годови, 6 членів Ради і 3 за-

ступників та 3 членів Контрольної Комісії

6. Внесення.

За Ряду Народної Лічниць

Володимир Децикевич,

1825 голова, 1-1

д-р Рудницька-Кристалська,

секретар.

Ново відчинена робітня
і продажа суконь і трикотажів „Bon Marche“

площа НАРІНСЬКА ч. 3.
порука найновіші моделі
заграничні і краєні по
майнижчих цінах. 18102-3

За редакцію відповідає Олександр Костик. Видве Видавничої Співки „Піла“.

В друкарні Видавничої Співки „Піла“. Львів, Ринок ч. 10.